

Duinen

A photograph of a sandy dune landscape. In the foreground, there is a wide, sandy path or dune slope. The middle ground is dominated by tall, dense clumps of green grass, likely beach grass, which are blowing in the wind, creating a sense of movement. The background shows a clear blue sky with some light, wispy clouds. The overall scene is bright and natural.

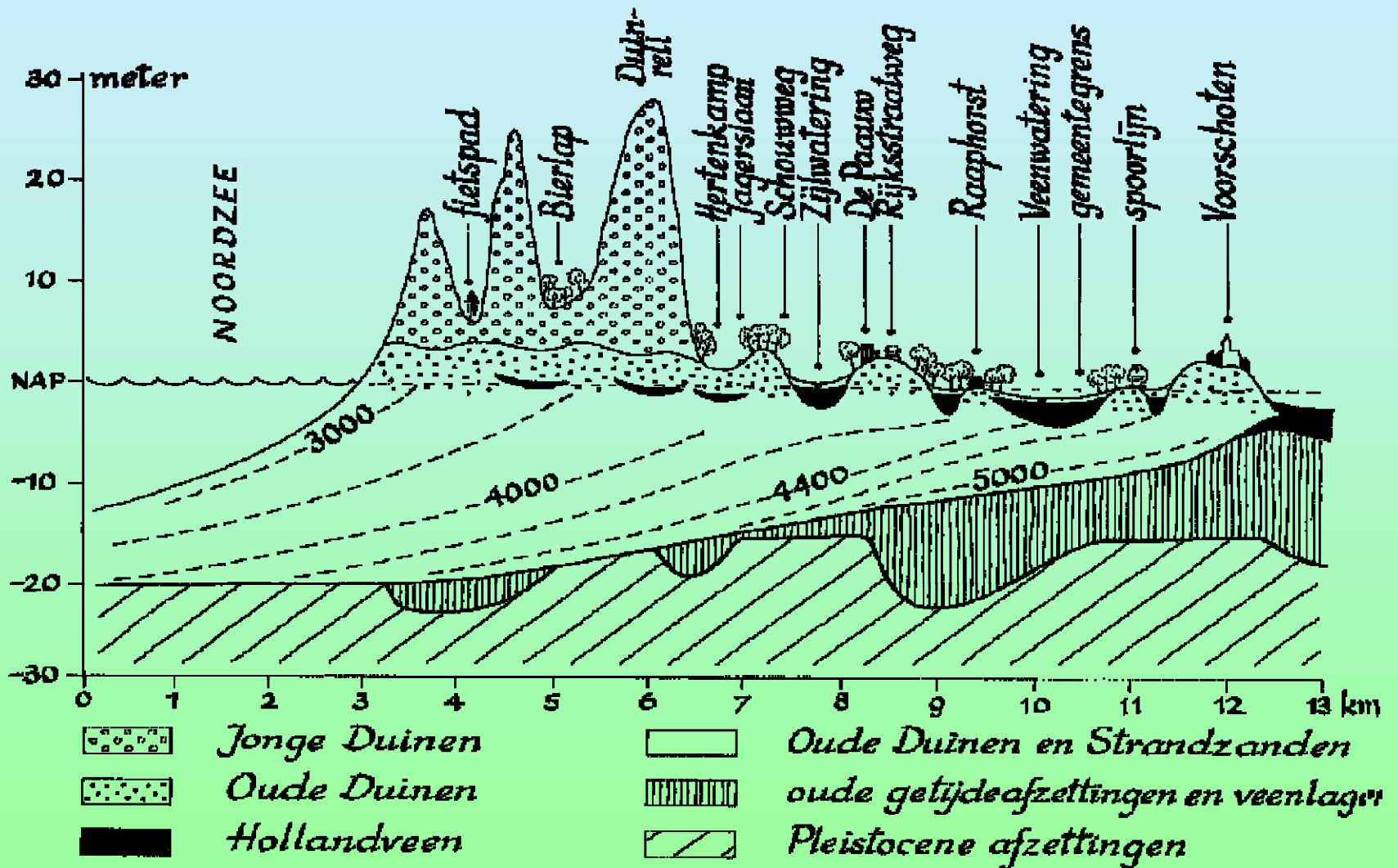
Natuurgidsencursus
8 mei 2007

Duinen

- Ontstaan en duinvormen
- Leven in het duin
- Gebruik en beheer

Ontstaan

Duinvorming

Zeeraket

Biestarwegras

Helm

Dauwbraam

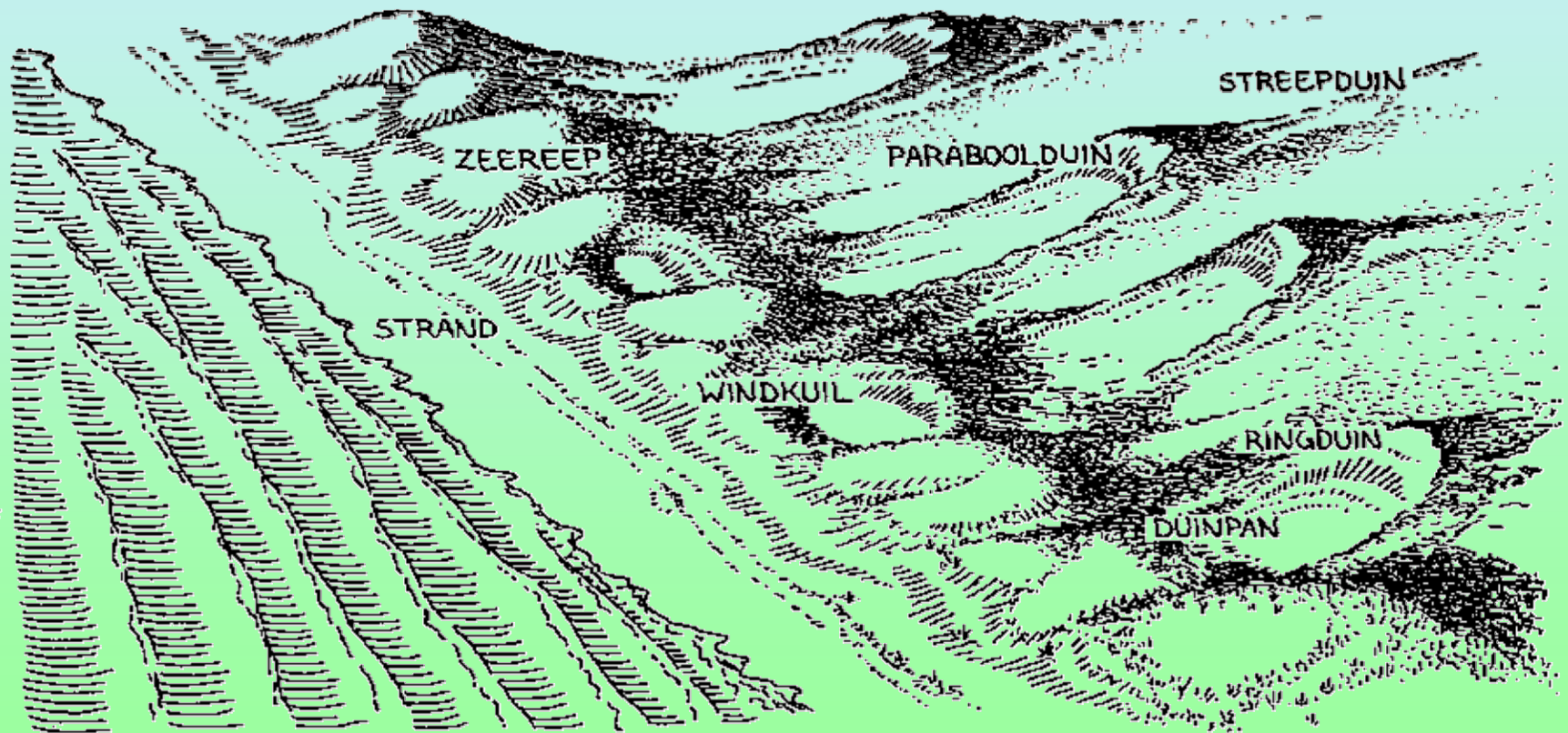

Duindoorn

Vlier

Duinvormen

1.1 De wind heeft door de eeuwen heen de vorm van de duinen bepaald.

Vegetatie - successie

Successie

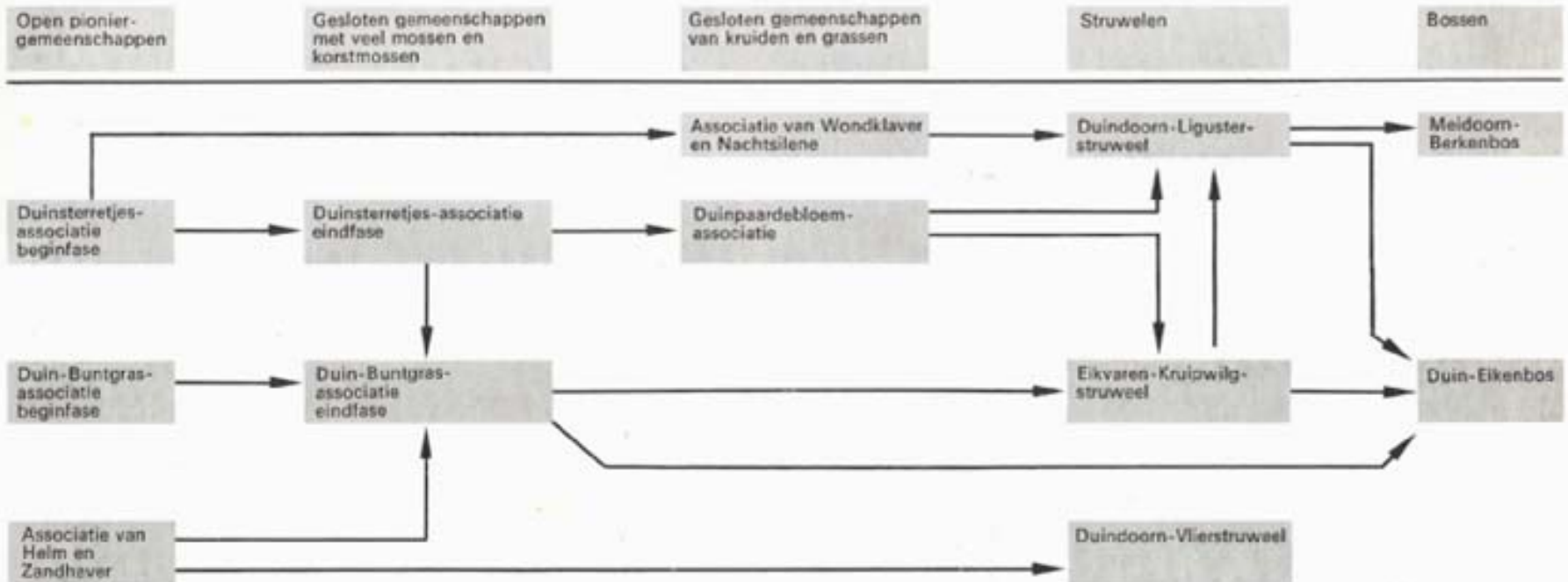
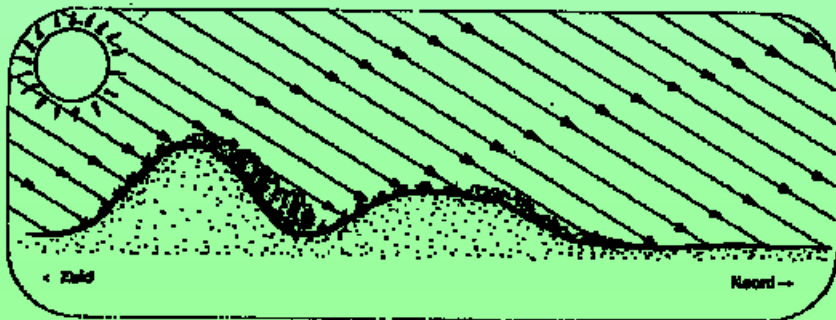

fig. 59. Vereenvoudigd schema van de successie van plantengemeenschappen in de Wassenaarse duinen. De pijlen geven de ontwikkelingsmogelijkheden aan. Of in een bepaalde situatie successie optreedt en zo ja, welke van de aangegeven lijnen deze volgt, hangt af van het heersende milieu. Regressieve successie is niet aangegeven.

Omgevingsfactoren - Gradiënten

- Wind
- Zout
- Vochtigheid
- Kalkrijkdom
- Voedselrijkdom
- Expositie (temp.)
- Hoog/laag

Duinplanten - Droog

Duinplanten - Droog

Muizeoor

Muurpeper

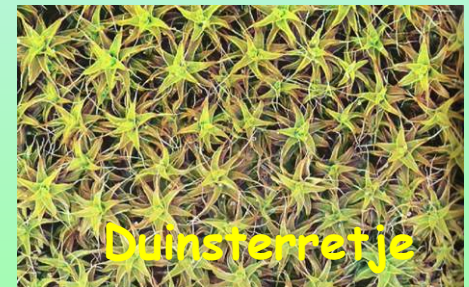
Vroegeling

Zandzegge

Buntgras

Duinsterretje

Gesteelde stuifbal

Leermos

geen planten, dus

Duinplanten - nat

Parnassia

Vleeskleurige
orchis

Watermunt

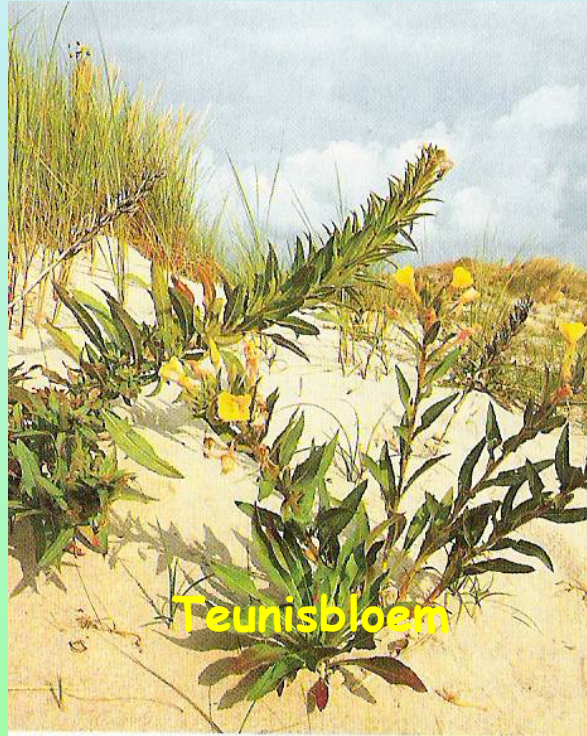

Waternavel

Duinplanten - ruderaal

Koningskaars

Teunisbloem

Slangekruid

Duinplanten - noordhellingen

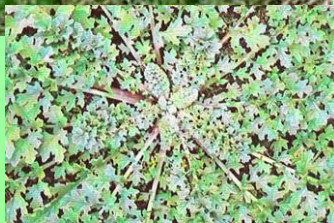
(Licht) beschaduwd

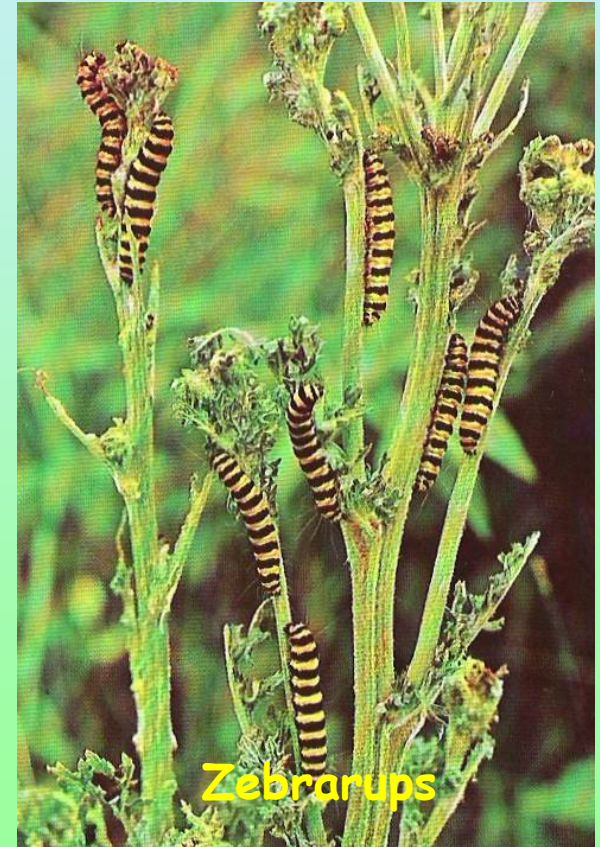
Jakobskruiskruid

Jakobskruiskruid

Jakobsvlinder

Zebrarups

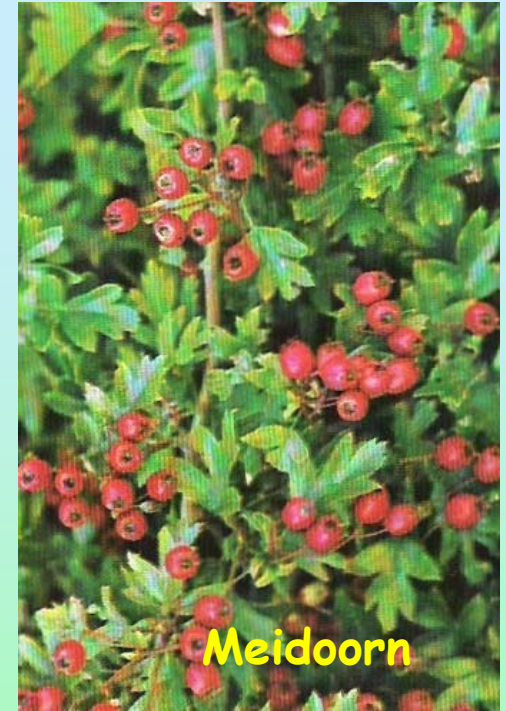
Struiken

Kardinaalsmuts

Duindoorn

Meidoorn

Vlier

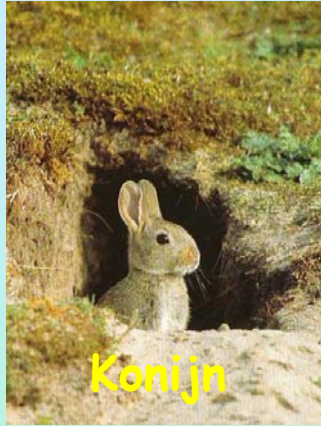

Liguster

Sporkehout

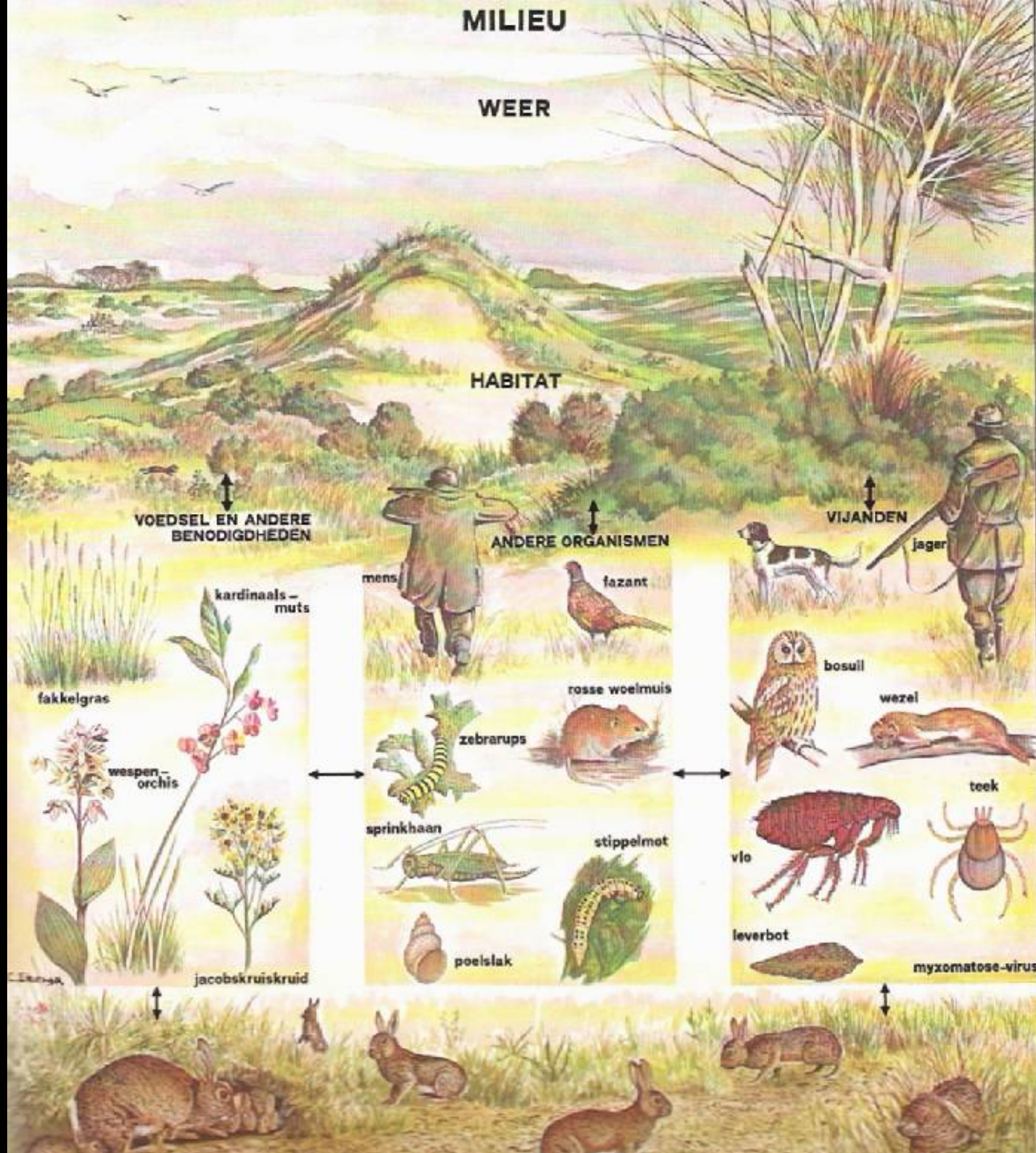
Dieren in het duin

MILIEU

WEER

HABITAT

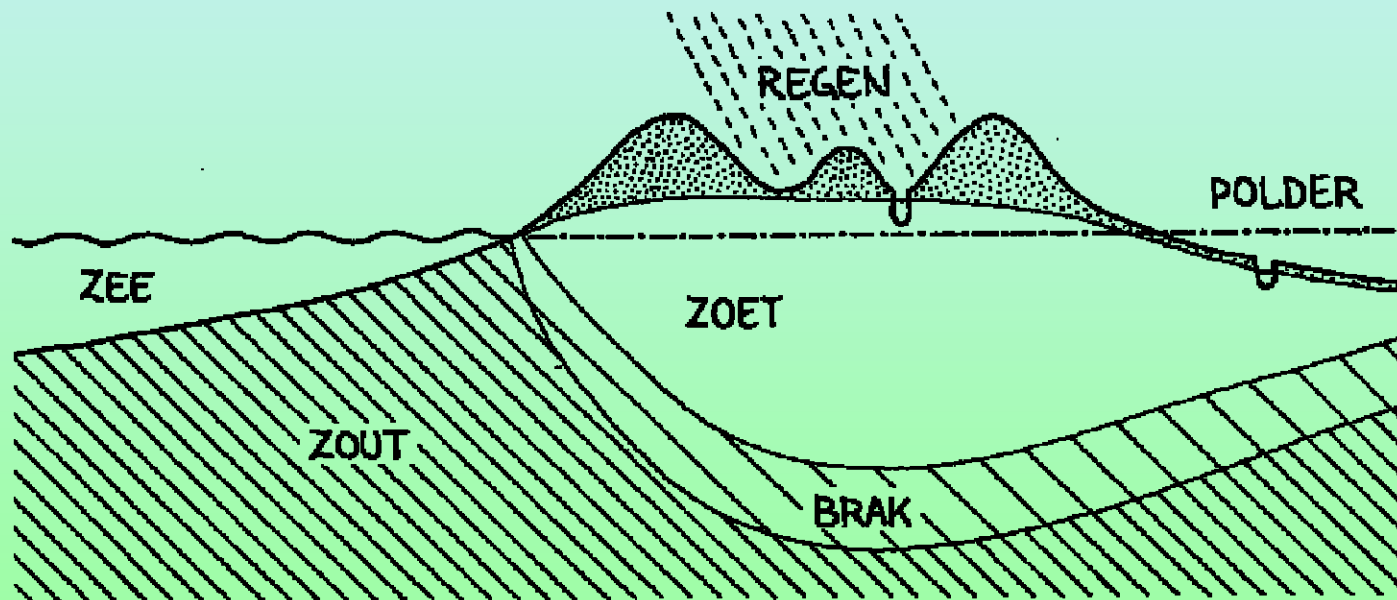

Beheer/Gebruik

- Natuur
- Drinkwater
- Recreatie
- Kustverdediging
- Wetenschap

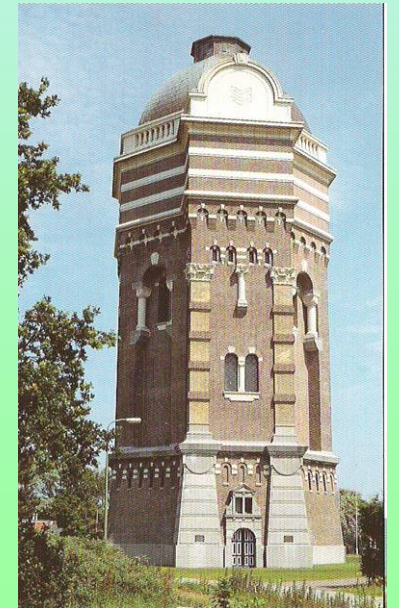
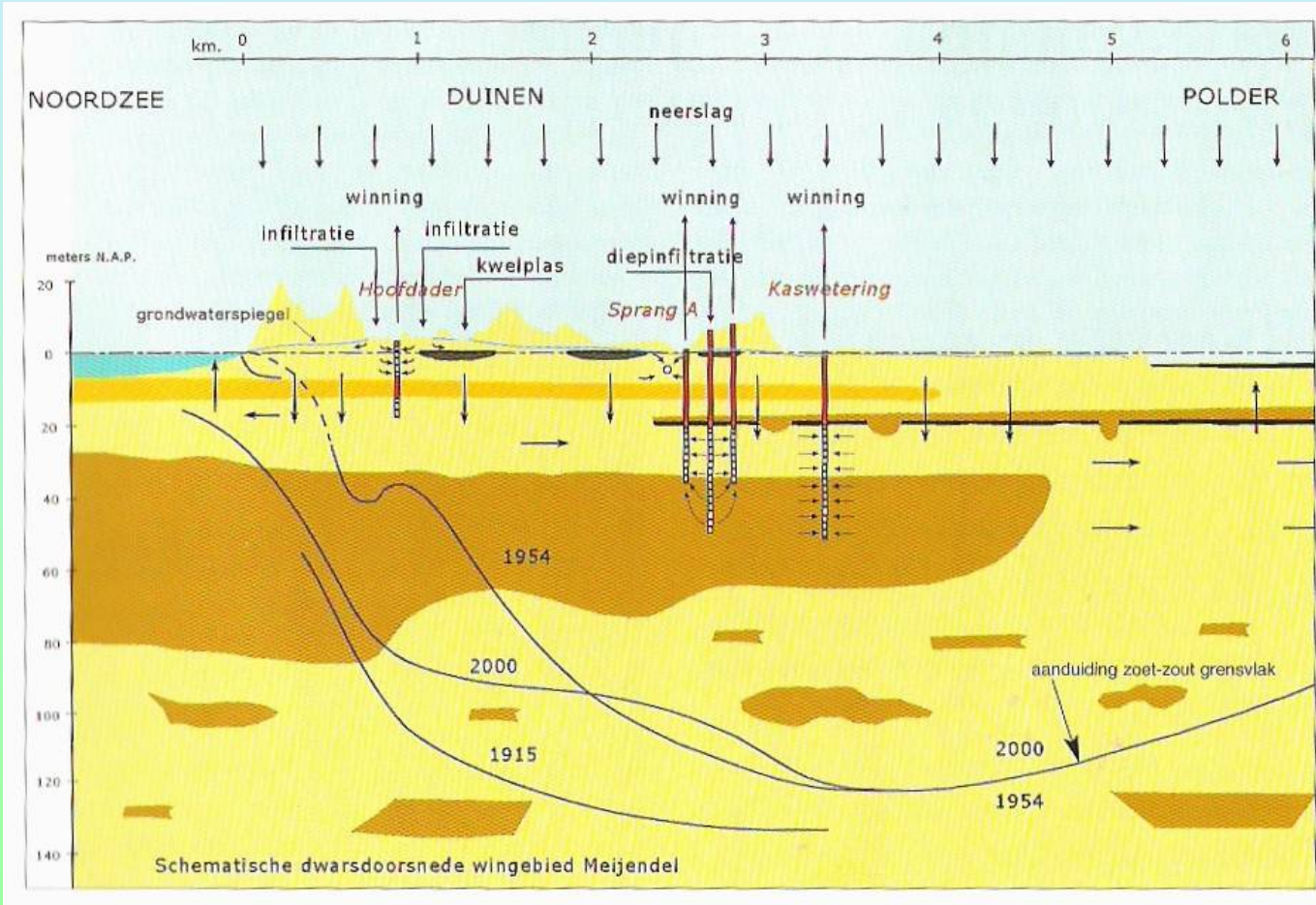

Water in het duin

1.7 Onder de duinen ligt een grote zoetwaterbel die wordt aangevuld met regenwater.

Water uit het duin

Meer over de duinen

Boeken :

Meijendel (Meijendel comité; Duinwaterleiding, 1974; ISBN 90 222 0236 4)

Dwars door de duinen (vd bent, Ommering; Vd Berg; 2002; ISBN 90800-31178)

Ontdek de duinen (Adriani c.s.; IVN/Vara/PWN; 1981; ISBN 90 6301 0087)

Beleef het duin (IVN Leiden; van Arkel 1992; ISBN 90 6224 263 4)

Websites :

<http://www.xs4all.nl/~pcvdklis/zonnehove/fysgeogr/manteling.htm>

<http://www.duinbehoud.nl/index.php?id=1056>

<http://editie1.terra.wolters.nl/landhavo/duin/ontstaan.html>

<http://www.dzh.nl/renderer.do/clearState/true/menuId/60514/returnPage/59707/>

<http://www.nationaalpark.nl/schiermonnikoog/pag372.html>

Algemeen over planten

<http://wilde-planten.nl/>

<http://search.freefind.com/find.html?id=75904586&map=0&page=0&ics=1>